

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 816/1993-3

P R E S U D A
U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E !

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Horvatinović mr. Ružice, kao predsjednika vijeća, te Drakulić Milene, Primorac Vladimira, Frančula mr. Rudolfa i Mikor Milivoja, kao članova vijeća i sudskog savjetnika Lipnjak-Bosanac Zlate, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv opt. Dusper Marcela i dr., zbog krivičnog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH (prije čl. 142. st. 1. OKZRH), odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Okružnog suda u Gospiću od 21. srpnja 1993. br. K-5/1993, u sjednici održanoj 24. veljače 1994., saslušavši zamjenika državnog odvjetnika Republike Hrvatske Maračić Ivana,

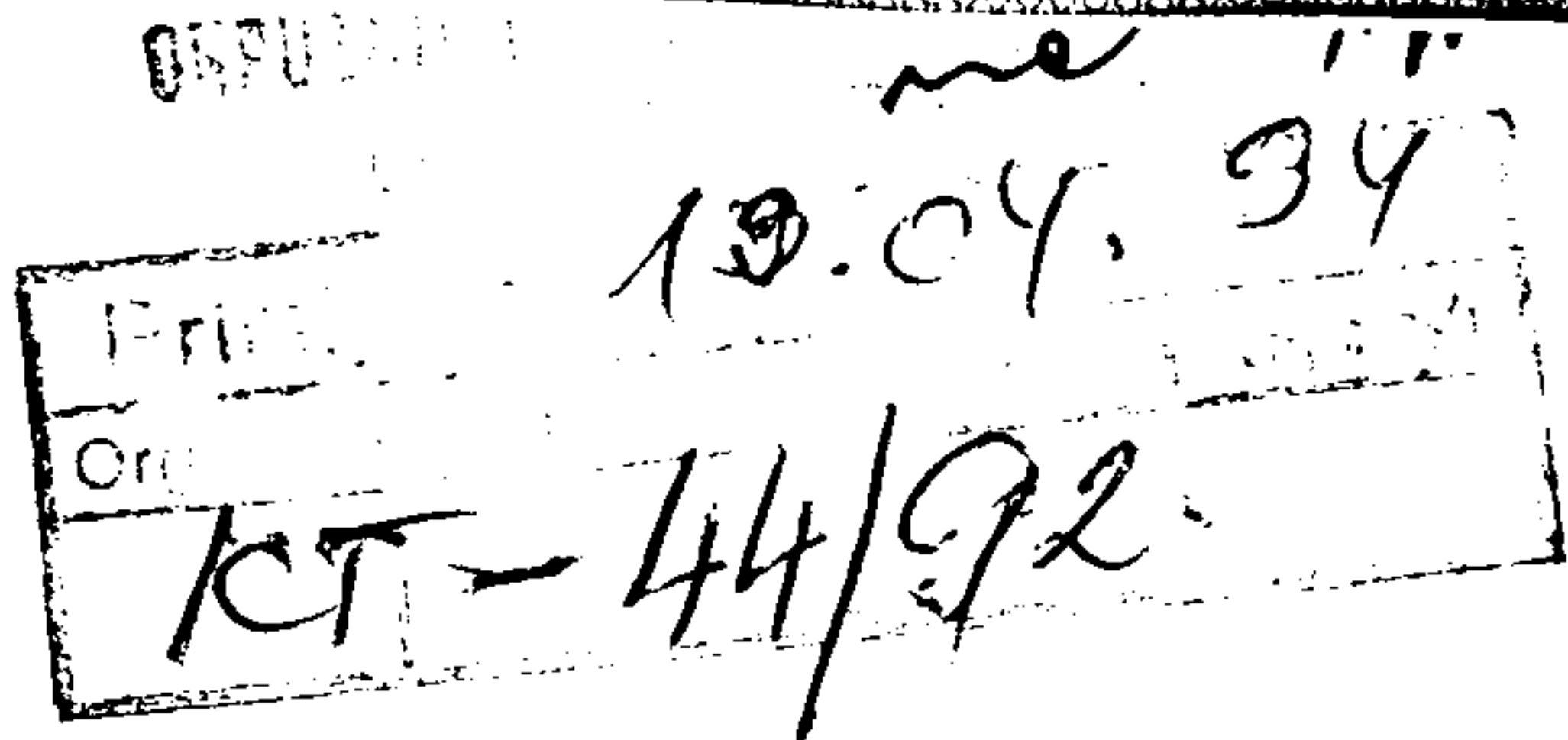
p r e s u d i o j e :

Odbija se kao neosnovana žalba optuženih: Dusper Marcela, Čačić Tome, Kuprešanin Jove, Odanović Bogdana, Tomić Relje, Bajić Duška, Vasić Miće, Koneski Goce, Dotlić Slobodana, Lazarević Dragoljuba, Radenković Radovana, Milojković Bratislava, Milošević Steve i Bogdanović Miloša, te se potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom Okružni sud u Gospiću oglasio je krivima optuženike Dusper Marcela, Čačić Tomu, Kuprešanin Jovu, Odanović Bogdana, Tomić Relju, Bajić Duška, Vasić Miću, Koneski Gocu, Dotlić Slobodana, Lazarević Dragoljuba, Radenković Radovana, Milojković Bratislava, Milošević Stevu i Bogdanović Miloša da su u vrijeme i na način opisan u izreci te presude počinili krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, pa je na temelju istog zakonskog propisa optuženima: Dusper Marcelu, Tomić Relji i Bajić Dušku izrekao kaznu zatvora u trajanju od dvadeset godina, a svim ostalim optuženicima kaznu zatvora u trajanju od petnaest godina.

Protiv te presude žalbu su podnijeli optuženici, kojima je suđeno u odsutnosti, po zajedničkom im postavljenom branitelju Nikšić Stjepanu, odvjetniku iz Gospića, zbog odluke o kazni a u odnosu na opt. Radenković Radovana i zbog povrede krivičnog zakona, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se u odnosu na opt. Radenković Radovana primjeni Zakon o oprostima od krivičnog progona i postupaka za krivična djela počinjena u oružanim sukobima i u ratu protiv Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 58/1992 - u daljnjem tekstu: Zakon o oprostima) ili da se ovom i svim ostalim optuženicima

14.11 94
K-5 93

izrekne blaža kazna.

Državni odvjetnik Republike Hrvatske na temelju čl. 360. st. 2. ZKP stavio je pismeni prijedlog da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Žalba optuženika nije osnovana.

Žalba optuženika ističe direktno žalbeni osnov povrede krivičnog zakona, ali kako se u žalbi navodi da je u odnosu na opt. Radenković Radovana bio opravdan prijedlog na glavnoj raspravi za "njegovo amnestiranje" zbog toga što je on bio "izvan bilo kakvih zapovjednih funkcija", a nije bio "više od neposrednog izvršitelja", to iz sadržaja žalbe proizlazi da se presuda pobija i zbog povrede krivičnog zakona iz čl. 355. toč. 3. ZKP, tj. da je gonjenje u slučaju ovog optuženika isključeno zbog amnestije, jer je, znači, trebalo primjeniti Zakon o oprostima.

U tom pogledu valja istaći da su prema čl. 120. st. 1. OKZRH izjednačeni naredbodavci i neposredni počinioci djela koja prema ovoj odredbi predstavljaju krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva i da su ga pojedini optuženici u ovom krivičnom predmetu, prema činjeničnom i pravnom opisu djela iz izreke pobijane presude, oglašeni krivima kao naredbodavci i neposredni počinitelji određenih djela.

Kako su po čl. 2. Zakona o oprostima izuzeti od oprosta počinitelji krivičnih djela na čiji je progon Republika Hrvatska obvezna prema odredbama međunarodnog prava, a takav je slučaj i s počiniteljima krivičnog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, stoga se Zakon o oprostima ne može primjeniti na opt. Radenković Radovana. I zato, dakle, krivični zakon nije povrijeđen.

Neprihvatljivi su navodi žalbe da bi optuženicima trebalo uzeti kao olakotno to da je u vrijeme izvršenja djela (od 30. kolovoza do 18. rujna 1991. godine) opće stanje u gospičkoj vojarni gdje su se optuženici nalazili bilo takovo da je vladala panika i rasulo, te da optuženici, posebno opt. Dusper Marcel, Tomić Relja i Bajić Duško jesu po prirodi posla kojega su obavljali bili zapovjednici, no iza njih da je stajao general Čad, koji nije dozvoljavao predaju vojarnu hrvatskoj vojsci. Također je neprihvatljivo da su optuženici Lazarević Dragoljub, Veljković Radovan, Milošević Stevo i Bogdanović Miloš, bili nižeg vojnog ranga (dočasnici) ili građanske osobe na službi u vojsci, pa nisu mogli naređivati za razliku od ostalih, pa bi stoga i njihova odgovornost morala biti manja što je trebalo doći do izražaja kod izricanja kazni.

Ovakvi navodi žalbe su neprihvatljivi zbog toga što upravo okolnosti uz koje je djelo počinjeno, a to su političke i ratne prilike, koje su bile prisutne i u Gospiću imale svog odraza i na prilike koje su vladale u vojarni u kojoj su se nalazili i djelovali optuženici, a sa svoje su strane još više utjecale da optuženici počine ovo krivično djelo. Upravo zbog toga ove okolnosti ne mogu biti ocijenjene kao olakotne kada se radi o jednom od najtežih krivičnih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava. S druge strane položaj u vojnoj službi je uz iskazanu aktivnost kod izvršenja djela uzet po sudu prvoga stupnja u obzir prilikom izricanja kazni što se ogleda u tome da je samo trojici optuženika izrečena najveća kazna koja se po zakonu za ovakva krivična djela može izreći, a ostalim optuženicima kazna zatvora u trajanju od petnaest godina.

Sud prvoga stupnja ispravno je kod izricanja kazni vodio računa o vrlo visokom stupnju ugrožavanja zaštićenog dobra i o posljedicama koje su nastupile za grad Gospić i njegove građane, a bezobzirnost s kojom su optuženici počinili djelo govori i o vrlo visokom stupnju njihove krivične odgovornosti. Stoga ovaj Vrhovni sud nalazi da će izrečene kazne optuženicima postići svoju svrhu.

Kako je optuženicima suđeno u odsutnosti, nije bilo moguće da sud prvoga stupnja prilikom izricanja kazni postignu veću individualizaciju kazni, što će biti moguće učiniti ako dođe do ponavljanja krivičnog postupka i optuženici budu prisutni na glavnoj raspravi, ukoliko, naravno, budu oglašeni krivima.

Na kraju valja istaknuti, da sud prvoga stupnja nije ostvario određene bitne povrede odredaba krivičnog postupka ili povrede krivičnog zakona na štetu optuženika na koje u smislu čl. 366. ZKP sud drugoga stupnja pazi po službenoj dužnosti kada ispituje pobijanu presudu.

Zbog svega navedenog valjalo je na temelju čl. 374. ZKP odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 24. veljače 1994.

Zapisničar:
Lipnjak-Bosanac Zlata, v.r.

Predsjednik vijeća:
Horvatinović mr. Ružica, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Viši administrativni referent:

(Štefica Klepac)

